

Česká rozvojová agentura

Plán činnosti a rozpočtu České rozvojové agentury na rok 2020

březen 2020

Předkládá: Štěpánka Litecká, pověřena řízením ČRA

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Strategické cíle pro rok 2020	1
3	Úkoly ČRA při zajišťování projektového cyklu ZRS v roce 2020...	2
4	Alokace a plánované čerpání rozpočtu ČRA na ZRS v roce 2020 ..	3
5	Hlavní zaměření aktivit ČRA v partnerských zemích v roce 2020 .	8
6	Přílohy	19
	Příloha č. 1: Finanční prostředky na projekty a programy ZRS ČR v gesci ČRA v roce 2020 (v tis. Kč)	19

1 | Úvod

Česká rozvojová agentura (dále jen ČRA) předkládá Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen MZV) ke schválení Plán činnosti a rozpočtu ČRA na rok 2020 v souladu s **článkem 2. 2. svého Statutu**. Činnost ČRA se řídí zejména **zákonem č. 151/2010 Sb.**, o zahraniční rozvojové spolupráci

a humanitární pomoci poskytované do zahraničí, a dalšími obecnými právními předpisy. Plán činnosti je předkládán se zpožděním vyplývajícím ze změny na pozici ředitele České rozvojové agentury na podzim 2019.

Ze strategického hlediska jsou pro činnost ČRA určující Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018–2030, kterou vláda ČR schválila usnesením č. 591 z 21. srpna 2017, dále programy spolupráce se šesti prioritními zeměmi na období 2018–2023, které byly uzavřeny s jednotlivými prioritními zeměmi v letech 2017–2018, a materiál schválený vládou ČR

- **Plán dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráce ČR pro rok 2020** a střednědobý výhled jejího financování na období 2021–2022 (usnesení vlády č. 586 ze dne 28. srpna 2019).

2 | Strategické cíle pro rok 2020

V roce 2019 ČRA úspěšně navázala na předchozí programy spolupráce s jednotlivými prioritními zeměmi a v roce 2020 bude v naplňování programů spolupráce dále pokračovat. Nové programy spolupráce, reflektující Strategii ZRS 2018–2030, a kladoucí větší důraz na synergie a provázanost jednotlivých nástrojů rozvojové spolupráce, byly v úzké součinnosti s MZV a Radou pro ZRS aktualizovány. Změny budou ČRA v její další práci reflektovány. V loňském roce byla kolegiem Ministra zahraničních věcí schválena nová Metodika projektového cyklu ZRS, jejímž cílem je zjednodušení projektového cyklu, posílení role zastupitelských úřadů, Odboru rozvojové spolupráce a rovněž aktivní zapojení realizátorů v rámci předkládání projektových námětů. Od letošního roku tak bude ČRA plně postupovat podle nově schválené metodiky, která již byla částečně aplikována během podzimu r. 2019.

V součinnosti s MZV byla již v roce 2019 otevřena diskuse na téma optimalizace organizační struktury ČRA, která vyústila v novou a efektivnější organizační strukturu ČRA a jejíž implementace byla zavedena v polovině roku 2019. V průběhu roku 2020 by tato optimalizace měla být dokončena. **Ambicí této optimalizace je zefektivnit jednotlivé procesy a posílit kontrolní mechanismy tak, aby ČRA mohla lépe plnit svoji implementační a kontrolní úlohu a tím zajistit řádné čerpání veřejných prostředků.** Optimalizace procesů České rozvojové agentury však neproběhne dříve než na jaře 2020 v závislosti na jmenování nového ředitele České rozvojové agentury.

V návaznosti na opatření přijatá v roce 2019 bude dále rozvíjen a posilován kontrolní systém, přičemž hlavní důraz bude kladen na účinné provádění řídicí kontroly a výkon veřejnosprávních kontrol ve vztahu k příjemcům veřejných prostředků poskytovaných v gesci ČRA. Rovněž tak dojde k posílení funkčnosti systému řízení rizik a jeho propojení s projektovým managementem.

V rámci kontroly u příjemců dotací plánuje ČRA provést veřejnosprávní kontrolu u minimálně 12 poskytnutých dotací. Součástí systému finanční kontroly je v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole také pozice interního auditora. Dle schváleného plánu interního auditu bude v roce 2020 provedeno pět auditů, prostřednictvím kterých bude prověřen vnitřní kontrolní systém.

Mezi hlavní nástroje vedoucí k naplňování role ČRA v roce 2020 budou i nadále patřit zejména:

- **Bilaterální programy** spolupráce v partnerských zemích: východiskem budou programy spolupráce s prioritními zeměmi na roky 2018–2023. Hlavní aktivity a úkoly vyplývající z implementace programů o spolupráci a **Plánu dvoustranné zahraniční rozvojové spolu-**

práce ČR pro rok 2020 jsou popsány detailněji v kapitole *Hlavní zaměření aktivit ČRA v partnerských zemích v roce 2020*.

- **Horizontální programy:** ČRA bude pokračovat v dotační podpoře českým subjektům prostřednictvím realizace programů Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR, Podpora trilaterálních projektů českých subjektů v rozvojových zemích a programu Globálního rozvojového vzdělávání a osvěty veřejnosti. ČRA bude pokračovat také v realizaci programu Posilování kapacit platform nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci (včetně posilování kapacit a partnerství NNO).

Program Vysílání učitelů do rozvojových zemích je od 1. 1. 2020 převeden z ČRA do gesci MZV/ORS, přičemž na základě doporučení vzešlých z evaluace je modifikován jeho obsah i název: „Posilování kapacit veřejných vysokých škol v rozvojových zemích“. Cílem úprav je mimo jiné těsnější provázanost nástroje s poskytováním rozvojových stipendií.

Program Vysílání expertů, který je od 1.1. 2020 také v gesci MZV, prochází revizí tak, aby mohl být sloučen s obdobným programem „Expertise on Demand“, který ČR realizuje ve spolupráci s Regionální úřadovnou UNDP v Istanbulu. ČRA bude u obou programů i nadále poskytovat MZV expertní a jinou konzultační součinnost, zvláště v oblasti evaluace těchto programů a jejich dalšího nastavení.

- **Delegovaná spolupráce:** na základě akreditace Evropské komise pro výkon tzv. delegované spolupráce bude ČRA ve spolupráci s německou GIZ pokračovat v implementaci programu EU v Moldavsku *EU Support to Confidence Building Measures*, a to konkrétně v části programu týkající se zdravotnictví a sociálních služeb. Dále bude zahájena implementace projektu delegované spolupráce s UNDP v sektoru zemědělství v Bosně a Hercegovině a v sektoru vzdělávání

na Ukrajině (oblast podpory exilových univerzit). Více informací k možnostem zapojení do delegované spolupráce v jednotlivých zemích je uvedeno v kapitole *Hlavní zaměření aktivit ČRA v partnerských zemích v roce 2020*.

- **Zapojování soukromého sektoru** a mobilizace soukromých zdrojů v rámci Programu B2B: ČRA bude klást důraz na efektivní využívání inovativního nástroje podpory pro soukromý sektor a zároveň spolupracovat s dalšími institucemi státní správy, zejména s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou a. s. (ČMZRB, Program Záruka ZRS) a Exportní garanční a pojišťovací společností a. s. (EGAP), formou podpory implementace těchto nástrojů do ZRS (naplňování memoranda o spolupráci s ČMZRB/EGAP uzavřeného v roce 2017).

3 | Úkoly ČRA při zajišťování projektového cyklu ZRS v roce 2020

Jádrem činnosti ČRA je implementace bilaterálních projektů ZRS v souladu s **Plánem dvoustranné ZRS na rok 2020**, schváleným usnesením vlády č. 586/2019. ČRA je zapojena do fáze přípravy projektů, realizace a monitoringu (v gesci ČRA) a dále do evaluace projektů (v gesci MZV). ČRA ve všech fázích projektového cyklu postupuje v souladu s platnou **Metodikou ZRS**.

Příprava projektů

ČRA v druhé polovině roku 2019 postupně dokončila **vyhodnocení nových projektových námětů** pro rok 2020 a náměty jsou postupně předávány do fáze **zpracování projektových dokumentů** a zadávacích dokumentací pro nově připravované a zahajované komplexnější projekty se záměrem realizace menšího počtu velkých projektů. Komplexnost projektů, jak vyplývá mj. ze Strategie ZRS 2018-2030, spočívá v kombinaci tzv. měkkých a tvrdých aktivit v jednu komplexní realizaci. Součástí projektových dokumentů budou vždy jasně definované výstupy a

cíle s měřitelnými indikátory plánované změny, analýza rizik a předpokladů realizace. Tyto základní aspekty projektů budou předmětem posouzení v rámci monitoringu a evaluace. ČRA zajistí participaci všech zúčastněných stran na přípravě projektů v partnerské zemi. ČRA bude pro implementaci projektů organizovat **výběrová řízení na řešitele komplexních rozvojových problémů** podle zákona o zadávání veřejných zakázek a **dotáčnická výběrová řízení** na realizátory komplexních projektů v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech.

ČRA se bude v únoru až dubnu podílet na **přípravě Plánu dvoustranné ZRS pro rok 2021**. Přitom bude vycházet z programového rámce, tedy zaměření definovaných v **programech spolupráce** s jednotlivými prioritními zeměmi¹. V návaznosti na tento proces vyzve ČRA v první polovině roku 2020 ve spolupráci s Odborem rozvojové spolupráce MZV (dále jen ORS) zastupitelské úřady ČR (dále jen ZÚ) k zaslání nových projektových námětů v tematických prioritách, kde v roce 2021 a dále očekává disponibilní finanční prostředky. Jakmile ČRA obdrží projektové náměty od ZÚ, společně s MZV/ORS a příslušným teritoriálním odborem MZV **vyhodnotí projektové náměty na základě objektivních měřítek** (relevance, efektivita, udržitelnost) s ohledem na jednotlivé programy spolupráce. U vybraných námětů budou analyzovány a ověřeny výchozí podmínky (kontext, zainteresované subjekty, kauzalita problémů, rizika a předpoklady). Za účelem zajištění koherence s aktivitami jiných aktérů a získání doplňujících informací budou projektové náměty konzultovány s Radou pro ZRS, resp. její pracovní skupinou pro identifikaci. Po dokončení vyhodnocení rozhodne MZV/ORS ve spolupráci s ČRA o vhodné formě realizace.

Realizace a monitoring

ČRA se bude v roce 2020 věnovat průběžnému monitoringu realizace pokračujících a nově běžících projektů. Za tímto účelem bude ČRA úzce spolupracovat s **příslušnými ZÚ** a zároveň bude v odůvodněných případech podnikat vlastní monitorovací cesty za účasti pracovníků ČRA, případně nasmlouvaných expertů. Monitoring realizace projektů bude probíhat na základě společného plánu monitoringu ČRA a ZÚ pro rok 2020, který bude pokrývat veškeré bilaterální projekty a nově také trojstranné projekty či projekty z horizontálních programů realizovaných v zahraničí. ČRA zaměří přípravu nových projektů tak, aby byl důležitý dopad a výsledek, což bude mít do budoucna také vliv na monitoring (results-based management). S ohledem na posílení udržitelnosti bude realizován i post-monitoring ukončených projektů, a to dle možností odpovídajícím kapacitám ČRA a rozvojových diplomatů na ZÚ.

Evaluace

ČRA bude i v roce 2020 spolupracovat s MZV na realizaci jednotlivých vyhodnocení na základě **Plánu evaluací**, který sestavilo MZV/ORS ve spolupráci s ČRA a expertní pracovní skupinou Rady pro ZRS. ČRA spolupracuje s MZV v rámci celého průběhu evaluací (od poskytování vstupních informací přes posuzování vstupní a závěrečné zprávy po vypořádání doporučení). Zvláštní pozornost však v roce 2020 bude kladena na systémová doporučení k projektům delegované spolupráce.

4 | Alokace a plánované čerpání rozpočtu ČRA na ZRS v roce 2020

Celkový rozpočet ČRA dle Plánu dvoustranné ZRS ČR pro rok 2020 činí při započtení dalších zdrojů na dodatečné rozvojové aktivity **483 375 000 Kč**. Z toho 454 675 000 Kč představuje

¹ Bosna a Hercegovina, Etiopie, Gruzie, Kambodža, Moldavsko, Zambie.

rozpočet na projekty a další rozvojové aktivity ČRA a 28 700 000 Kč činí rozpočet na provozní výdaje ČRA.

Z celkového objemu je 69,78 % prostředků alokováno na bilaterální projekty v prioritních zemích, 2,07 % prostředků na bilaterální projekty v ostatních partnerských zemích včetně Ukrajiny, 7,24 % na trilaterální spolupráci, 2,99 % na tuzemské dotace, 6,83 % na spolupráci se soukromým sektorem a 5,94 % připadá na provozní a administrativní výdaje.

Zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů

Kromě výše uvedeného rozpočtu plánuje ČRA v roce 2020 čerpat z nároků nespotřebovaných výdajů (NNV) nahromaděných z minulých let. Konkrétně se jedná o plánované zapojení NNV v následujících zemích a programech:

Země / program	NNV v tis. Kč	Důvod
Bosna a Hercegovina	4 000	Zpoždění z r. 2019 z důvodu podání námítky na proces zadávacího řízení k ÚHOS
Moldavsko	15 000	Realizace projektů, kde se zahájení realizace prodlužovalo (z důvodu dlouhého procesu soutěžení veřejné zakázky, politické změny v Moldavsku)
Gruzie	3 000	Navýšení financí z důvodu většího objemu v jednotlivých projektech
Palestina	3 500	Využití NNV z let 2017–2019 v důsledku odkládání realizace projektů
Ukrajina	1 700	Realizace projektu z předchozích let
Tuzemské dotace	1 200	Důvodem navýšení jsou kvalitní předložené projekty
Trilaterální dotační projekty	1 500	Množství pokračujících projektů a zároveň nové projekty

V roce 2020 plánuje ČRA realizovat aktivity v celkovém rozsahu o zhruba 7 % vyšším (se zapojením NNV), než je vládou alokovaný rozpočet (459 700 tis. Kč), tzn. že níže předkládaný plán je koncipován na 107 % schváleného rozpočtu. Ačkoliv je z důvodu potřeby snižování nespotřebovaných nároků žádoucí plánovat i na větší objem (ideálně na 115–120 %), tento plán je koncipován realisticky s ohledem na aktuální stav ČRA (kapacity, přechod na nový systém ZRS, nedostatek kvalitních námětů zasílaných ze ZÚ) a na aktuální reálnou možnost implementace rozvojových aktivit v prioritních zemích ZRS (restrikce v pohybu v rámci boje proti nákaze koronavirem). V případě přetrvávajících negativních trendů, je naprosto nezbytné nejpozději do května 2020 ve spolupráci s MZV (ORS, SED) nalézt nejvhodnější scénář čerpání rozpočtu pro 2020 tak, aby nevznikly další NNV.

Nižší plánované čerpání

V případě prioritních zemí, které nejsou zmiňovány výše, ČRA neplánuje zapojení NNV. Jedná se o Etiopii, kde absorpční kapacita projektů je v současné chvíli zhruba rovna plánovanému rozpočtu, Kambodžu, kde se potýkáme s dostatkem, resp. nedostatkem kvalitních projektů a Zambie, kde je realizace některých projektů zpomalena (podáním námitek na ÚHOS, odnětím dotace realizátorovi a soutěžením nového realizátora) a tudíž absorpční kapacita je zatím neuspokojivá.

Celkově lze konstatovat, že ČRA se poslední tři roky potýká s nižším čerpáním oproti plánovaným alokacím, a to i z důvodu absence projektů většího finančního i časového rámce. Projekty takového charakteru jsou časově náročné na přípravu (zhruba jeden až dva roky, tudíž nelze zahájení jejich realizace přesně stanovit) a původní procesy a struktura ČRA dostatečně adekvátně neumožnila přechod na přípravu tohoto typu projektů. Zároveň má každá prioritní země ZRS svoji dynamiku a specifika, které realizace projektů výrazně ovlivňují.

Dalším důvodem výrazného navýšení NNV za rok 2019 je i počínající realizace projektů v rámci delegované spolupráce s EK. Koncem roku 2019 tak do rozpočtu ČRA bylo ze strany vedoucího partnera projektu DS v Moldavsku GIZ převedeno 7 890 413,08 Kč.

Bilaterální projekty

Z rozpočtu na projekty v partnerských zemích, který činí 337 300 000 Kč, je plánována **realizace celkem 81 projektů**, což je o pět více než v roce 2019. Z toho 51 bude pokračujících projektů zahájených před rokem 2020 (s celkovou finanční alokací 273 800 000 Kč v roce 2020) a 23 bude nově zahajovaných projektů (s předpokládanou celkovou finanční alokací 63 500 000 Kč v roce 2020).

Celková plánovaná alokace finančních prostředků ČRA na zahraniční bilaterální projekty je záměrně o cca **7 % vyšší než vládou alokovaný rozpočet** (viz srovnání plánovaných aktivit v kontextu vládou schválených alokací v Příloze 1), což bude kryto nároky nespotřebovaných výdajů. Důvodem jsou zkušenosti z minulých let, které dokazují, že skutečné čerpání je na konci roku vždy nižší oproti plánu ze začátku roku. To bývá způsobeno komplikacemi a zdržením na straně místních partnerů či realizátorů, administrativními těžkostmi během procesu zadávání veřejných zakázek nebo klimatickými a jinými těžko předvídatelnými vlivy.

Projekty ZRS budou realizovány formou veřejných zakázek, poskytováním dotací a formou rozpočtových opatření. ČRA bude v relevantních případech postupovat rovněž formou poskytování přímé finanční podpory zahraničním subjektům v partnerských zemích ZRS ČR, nebo prostřednictvím nového nástroje vázaného finančního daru. Dle platné Metodiky ZRS vychází ČRA při navrhování formy realizace bilaterálního projektu z charakteru projektu a plánovaných aktivit. Návrhy forem realizace jsou pak schvalovány na úrovni ORS a je o nich informována Rada pro ZRS.

Detailní rozdělení alokací na témata podle jednotlivých zemí je uvedeno v *Příloze č. 1*.

Tuzemské dotace a další programy

Vedle zahraničních projektů budou v souladu s Plánem dvoustranné ZRS realizovány další rozvojové aktivity ČRA v **celkovém objemu 82 500 000 Kč**. Tyto aktivity zahrnují spolupráci s nevládními organizacemi ve formě tuzemských dotačních titulů a trilaterální spolupráce. V roce 2020 bude pokračovat dotační podpora projektů vzdělávacích a osvětových aktivit, podpory rozvojových aktivit krajů a obcí a posilování odborných a implementačních kapacit českých subjektů. **Trilaterální projekty** umožní spolufinancovat projekty, jejichž větší část financuje jiný donor.

Nejdynamičtější částí portfolia nástrojů ČRA je **zapojování soukromého sektoru do ZRS** (Program B2B). Metodika programu B2B je průběžně aktualizována, aby byla srozumitelnější

a atraktivnější pro partnerské firmy. Program B2B umožňuje flexibilně reagovat na dynamicky se měnící rozvojové potřeby a příležitosti v partnerských zemích.

Delegovaná spolupráce

Na základě získané akreditace Evropské komise pro realizaci projektů delegované spolupráce zahájila ČRA ve spolupráci s GIZ v září 2019 první projekt v Moldavsku v sektoru inkluzivního sociálního rozvoje. Projekt s názvem „Zlepšení zdravotnických a sociálních služeb pro osoby s potřebou dlouhodobé péče na obou stranách řeky Dněstr“ je realizován v rámci EU programu „EU Support to Confidence Building Measures“ a jeho hlavním cílem je budování důvěry prostřednictvím lepší koordinace služeb primární zdravotní péče na obou stranách řeky Dněstr. V roce 2020 budou zasmluvněni všichni místní partneři projektu, jak v Moldavsku, tak v Podněstří, dále bude vybrána prioritní správní oblast pro vybudování centra domácí péče a bude zahájena rekonstrukce objektu a analýza legislativy týkající se sociálních a zdravotních služeb v Podněstří.

ČRA zároveň koncem roku 2019 podepsala smlouvu s DEU a UNDP na další projekt delegované spolupráce v Bosně a Hercegovině v sektoru zemědělství, který bude oficiálně zahájen v březnu 2020. Projekt bude realizován v rámci programu „EU Support to agriculture competitiveness and rural development in Bosnia and Herzegovina“ a jeho hlavním cílem je modernizace zemědělsko-potravinářského odvětví a podpora rozvoje venkova. V roce 2020 budou upřesněny ve spolupráci s UNDP a dalšími relevantními ministerstvy konkrétní výstupy a aktivity projektu a stanovena konkrétní oblast spolupráce – vinařský registr, bezpečnost potravin atd. Dále proběhne zasmluvnění projektového týmu, založení kanceláře a ustanovení řídicího výboru.

ČRA dále usiluje o další projekt delegované spolupráce na Ukrajině v sektoru vzdělávání v rámci EU programu „EU Support to technical assistance to displaced Higher educational Institutions in East Ukraine“. V roce 2020 proběhne dokončení projektového dokumentu a mělo by dojít k zasmluvnění projektového týmu. Zároveň bude zahájena první fáze podpory vybraným univerzitám.

V souvislosti se zahájením konkrétní realizace projektu v BiH se ukázala potřeba administrativního deklarování kofinancování vůči státnímu rozpočtu (bez dopadu na schválenou výši rozpočtu ČRA).

Dodatečné aktivity nad rámec Plánu ZRS

V roce 2020 ČRA neplánuje žádné dodatečné aktivity nad rámec alokovaného rozpočtu dle Plánu dvoustranné ZRS.

Od roku 2020 jsou součástí Plánu prostředky na aktivity na Ukrajině (dříve plnění usnesení vlády č. 401/2017 o poskytnutí **mimořádné pomoci Ukrajině** při její obnově a podpoře demokratické transformace).

Mezi dodatečné aktivity byla v minulosti zařazována i **mimořádná dotační výzva na studie proveditelnosti a realizaci projektů v Sýrii a nově také na studie proveditelnosti v Iráku v rámci Programu B2B**. Toto mimořádné výběrové řízení bylo realizováno v rámci implementace programu Poskytnutí humanitární, rozvojové a rekonstrukční asistence Sýrii v období 2016–2019, přijatém usnesením vlády z 27. června 2016 č. 588/2016 a Programu podpory české účasti při stabilizaci a rekonstrukci Iráku v období 2018–2021, přijatém usnesením vlády

č. 824 z 29. listopadu 2017. Na základě dohody s ORS a BVA bude tato mimořádná výzva pokryta z NNV ČRA.

Provozní výdaje ČRA

Rozpočet ČRA na rok 2020 stanovuje provozní a administrativní výdaje ve výši 28 700 000 Kč. Původně stanovený rozpočet výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné dle

vládou schváleného Plánu dvoustranné ZRS ve výši 12 754 840 Kč byl vzhledem k plošnému navýšení platů od 1.1. 2020 upraven na částku 13 023 281,- Kč.

Celkové čerpání prostředků na realizaci projektů ZRS ČR v gesci ČRA v roce 2019

Položka dle UV	Rozpočet dle UV	Skutečně čerpáno včetně přijatých RO	Rozdíl
Bosna a Hercegovina	87 000 000,00 Kč	62 661 238,16 Kč	24 338 761,84 Kč
Etiopie	78 000 000,00 Kč	79 365 964,50 Kč	-1 365 964,50 Kč
Moldavsko	93 000 000,00 Kč	80 764 091,34 Kč	12 235 908,66 Kč
Gruzie	57 000 000,00 Kč	49 833 846,82 Kč	7 166 153,18 Kč
Kambodža	31 500 000,00 Kč	23 830 725,00 Kč	7 669 275,00 Kč
Zambie	31 300 000,00 Kč	12 819 900,00 Kč	18 480 100,00 Kč
CELKEM prioritní země ZRS	377 800 000,00 Kč	309 275 765,82 Kč	68 524 234,18 Kč
Ukrajina	10 000 000,00 Kč	9 429 160,53 Kč	570 839,47 Kč
Kosovo	2 500 000,00 Kč	3 000 000,00 Kč	-500 000,00 Kč
Palestina	3 500 000,00 Kč	0,00 Kč	3 500 000,00 Kč
CELKEM specifické a phase-out země	16 000 000,00 Kč	12 429 160,53 Kč	3 570 839,47 Kč
B2B	28 500 000,00 Kč	32 819 308,44 Kč	-4 221 681,44 Kč
Vysílání expertů	5 000 000,00 Kč	5 594 070,38 Kč	-594 070,38 Kč
CELKEM podpora zapojení soukr. sektoru do ZRS a vysílání expertů	33 500 000,00 Kč	38 315 751,82 Kč	-4 815 751,82 Kč
Tuzemské dotace	15 500 000,00 Kč	15 780 774,39 Kč	-280 774,39 Kč
Trilaterální spolupráce	36 000 000,00 Kč	35 681 958,37 Kč	318 041,63 Kč
Vysílání učitelů	10 000 000,00 Kč	9 961 680,40 Kč	38 319,60 Kč
CELKEM dotační programy v gesci ČRA	61 500 000,00 Kč	61 424 413,16 Kč	75 586,84 Kč
Výdaje za platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné ČRA	17 420 000,00 Kč	12 689 126,00 Kč	4 730 874,00 Kč
Ostatní provozní výdaje na chod ČRA	9 246 000,00 Kč	8 680 604,03 Kč	565 395,97 Kč
Další činnosti spojené s řízením, monitoringem, kontrolou a prezentací ZRS	9 700 000,00 Kč	8 463 081,73 Kč	1 236 918,27 Kč
Administrativní náklady	36 366 000,00 Kč	29 832 811,76 Kč	6 533 188,24 Kč
Celkem čerpání	525 166 000,00 Kč	451 277 903,09 Kč	73 888 096,91 Kč
Převod na MZV		50 000 000,00 Kč	-50 000 000,00 Kč
Celkem zůstatek	525 166 000,00 Kč	501 277 903,09 Kč	23 888 096,91 Kč

Celkové akumulované nespotřebované nároky ČRA k 1.1. 2020 představují **185 767 818, 84 Kč** (včetně 7 890 413,08 Kč, které ČRA obdržela v listopadu 2019 z EK na projekt DS v Moldavsku – tyto prostředky budou zapojeny v roce 2020).

Nároky byly akumulovány zejména v letech 2013, 2014, 2018 a 2019, kdy se ČRA nedařilo vyčerpat celý rozpočet na projekty ZRS. Příprava návrhu na spotřebování těchto akumulovaných prostředků je jedním z aktuálních úkolů ČRA, který je nutné ve spolupráci s ORS v průběhu jara 2020 dořešit. Je zřejmé, že vládní opatření z března 2020 v souvislosti s bojem proti šíření koronaviru budou mít další negativní dopad na čerpání schváleného rozpočtu ČRA.

5 | Hlavní zaměření aktivit ČRA v partnerských zemích v roce 2020

PRIORITNÍ PROGRAMOVÉ ZEMĚ

Bosna a Hercegovina

V souladu s usnesením vlády a Programem ZRS s Bosnou a Hercegovinou budou projekty ČRA zaměřeny do tematických priorit **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji, Řádná (demokratická) správa věcí veřejných a Ekonomický růst**, přičemž důraz bude průřezově kladen na podporu integračního procesu země do EU. ČRA se také soustředí na dokončení projektů v oblasti zemědělství, v rámci phase-out z tohoto sektoru.

V první polovině roku bude dokončena příprava projektů a dojde k zahájení realizace minimálně šesti nových projektů, které byly identifikovány letech 2018 a 2019. Dále bude probíhat výběr nových projektových námětů na rok 2020 a 2021, a to v rámci tematických priorit Řádná správa věcí veřejných a Ekonomický růst. V průběhu celého roku bude probíhat monitoring všech běžících bilaterálních projektů a dalších intervencí v rámci programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B). ČRA bude usilovat o tematické propojení všech nástrojů ZRS za účelem posílení dopadů české intervence.

Obecnou překážkou realizace projektů ZRS ČR v Bosně a Hercegovině je decentralizace státní správy. Silné pravomoci mají místní entity, a naopak slabá je centrální vláda. To klade překážky především projektům, které se snaží zlepšit fungování národních institucí. V návaznosti na schválený program ZRS s Bosnou a Hercegovinou 2018–2023 bude ČRA směřovat k naplňování definovaných cílů a indikátorů v rámci stanovených tematických priorit.

V prioritní oblasti **Ekonomického růstu** budou k naplnění stanovených programových cílů směřovat projekty zaměřené na využívání obnovitelných zdrojů energie, zejména biomasy, solární a geotermální energie. Projekty se budou soustředit na individuální a obecní udržitelné systémy zásobování teplem a v menší části pak na vytváření vhodného legislativního prostředí za spolupráce s místní pobočkou UNDP.

V rámci prioritní oblasti **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji** se ČRA dále soustředí převážně na naplnění stanovených indikátorů prostřednictvím projektů v oblasti nakládání s odpadními vodami a zvýšení dostupnosti k pitné vodě.

Oblast **Řádné (demokratické) správy věcí veřejných** bude zaměřena na posilování vládních i nevládních institucí. ČRA bude dále pokračovat v přenosu know-how a dobré praxe ČR v oblasti metrologie, standardizace v oblasti stavebnictví, veterinární a fytosanitární politiky a posílení sociálních práv a sociální ochrany včetně posílení práv dětí v pěstounské péči.

V rámci mezinárodní spolupráce bude zahájen ve spolupráci s UNDP projekt delegované spolupráce v sektoru zemědělství financovaný z rozpočtu EU. Projekt bude zaměřen na tři hlavní témata: zemědělské poradenství, zemědělské informační systémy a zemědělskou politiku. (podobněji v kapitole delegovaná spolupráce). Celkový rozpočet projektu je 20 milionů EUR, přičemž ČRA realizuje část ve výši 1,3 mil. EUR.

Region / země	Název projektu	Fáze projektu
BaH	Podpora zásobování vodou v municipalitě Gra-diška	Realizace 2020
BaH	Zlepšení nakládání s odpadními vodami v obci Branjevo	Příprava
BaH	Výstavba kořenové čistírny odpadních vod v obci Klokočnica	Příprava
BaH	Rekonstrukce a rozšíření úpravny pitné vody v municipalitě Teslić	Příprava
BaH	Zvyšování kapacit neziskových organizací v oblasti přístupu k sociálním právům a sociální ochraně	Realizace 2018-2020
BaH	Budování kapacit státních institucí v oblasti standardizace a posuzování shody ve stavebnictví	Příprava
BaH	Posílení kapacit a rozvoj horské služby v Bosně a Hercegovině	Příprava
BaH	Posílení práv dětí v alternativní péči v Bosně a Hercegovině	Realizace 2019-2021
BaH	Rozšíření kapacit Metrologického Institutu Bosny a Hercegoviny III.	Příprava
BaH	Zvýšení kvality života osob se zdravotním postižením v Bosně a Hercegovině	Příprava
BaH	Podpora využití geotermální energie pro rozvoj municipality Cazin	Realizace 2017-2020
BaH	Podpora energetické soběstačnosti menšinových navrátilců v západní Bosně	Realizace 2017-2020
BaH	Využití biomasy pro rozvoj rurálních oblastí Bosny a Hercegoviny	Realizace 2016-2021
BaH	Využití obnovitelné geotermální energie v municipalitě Doboj	Realizace 2015-2020
BaH	Solární energie pro nemocnici Dr. Safeta Mujiće v Mostaru	Realizace 2016-2020
BaH	Čistá energie ve veřejných institucích v Banja Luce	Příprava
BaH	Zavedení systému dálkového vytápění v municipalitě Maglaj	Příprava
BaH	Zvyšování bezpečnosti potravin v Bosně a Hercegovině – FARMA II.	Realizace 2017-2020

BaH	Udržitelná produkce tradičního domácího livan- ského sýru	Realizace 2015- 2020
-----	--	-------------------------

Etiopie

V únoru 2018 bylo mezi Českou republikou a Etiopií podepsáno Memorandum o porozumění rámuující rozvojovou spoluprací na léta 2018–2023. Dle Programu dvoustranné rozvojové spolupráce, jenž je přílohou tohoto Memoranda, jsou projekty ČRA směřovány do tematických priorit **Zemědělství a rozvoj venkova** a **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji**. Posledním rokem dobíhají projekty realizované v oblasti **Inkluzivního sociálního rozvoje**. První dva roky implementace Programu ukázaly, že sektorové zaměření je vzhledem k místním potřebám i předchozím zkušenostem ZRS ČR v zemi vhodně zvoleno a doplněno podporou středního technického a odborného vzdělávání (TVET) i obecně budováním kapacit, na což se částečně zaměřují projekty v rámci tematické priority Zemědělství a rozvoj venkova.

Všechny projekty zahraniční rozvojové spolupráce ČR byly v uplynulém roce směřovány do etiopského Regionu jižních národů, národností a lidu (SNNPR), aby tak v místě bylo docíleno komplementarity jednotlivých intervencí ZRS ČR. S povýšením zóny Sidama na vyšší územně správní celek (region) ale souvisí obměna zaměstnanců regionálních a zonálních úřadů, což má v některých případech dopad na implementaci běžících projektů stejně jako na identifikaci nových námětů a podepisování Memorand o porozumění. Na srpen 2020 jsou v plánu volby na národní, regionální i lokální úrovni, které též mohou dále zkomplikovat koordinaci projektových aktivit.

Pět z nich by mělo být ke konci roku 2020 ukončeno. Nově zahajované projekty jsou identifikací z let 2018–19, které proběhly již v souladu se stávajícím Programem dvoustranné rozvojové spolupráce, jehož zaměření odráží priority Druhého plánu růstu a transformace Etiopie na léta 2016–2020. Projekty jsou připravovány k vyhlášení formou rozpočtového opatření (Pokročilé geovědní mapování v měřítku 1:1 000 000) a dotace (Implementace ovocného hodnotového řetězce pro zlepšenou výživu a zdraví); Podpora uplatnění mládeže v oblasti agrobyznysu prostřednictvím kvalitního technického a odborného vzdělávání ve vybraných zónách SNNPR, Etiopie).

V prioritní oblasti **Zemědělství a rozvoj venkova** budou dále probíhat projekty zaměřené na podporu zemědělského poradenství či drobných farmářů při zajišťování přístupu k potravinám, dále na využívání vodních zdrojů pro zemědělskou produkci, adaptaci zemědělství na změny klimatu, zavádění principů udržitelného hospodaření v krajině či implementaci protierozních opatření a zalesňovacích aktivit. První letos zahajovaný projekt bude mít za cíl zvýšit diverzitu pěstovaných druhů ovoce a zároveň adresovat výzvy spojené s jejich dalším zpracováním či následným přístupem produkujících farmářů na trh. Druhý nový projekt potom cílí na komplexní zvýšení kapacit čtyř institucí poskytujících technické a odborné vzdělání v oblasti agrobyznysu.

V prioritní oblasti **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji** se projekty zaměří na zabezpečení přístupu k pitné vodě, zlepšení úrovně sanitace, zajištění udržitelného hospodaření s vodními zdroji a zvyšování kapacit vodohospodářských podniků. Nově připravované rozpočtové opatření bude navazovat na již dokončené hydrogeologické mapování Etiopie a probíhající projekt zaměřený na geovědní mapování v měřítku 1:250 000; tentokrát však půjde o kompilaci map v měřítku 1:1 000 000.

Dobíhající projekt v rámci bývalé prioritní oblasti **Inkluzivní sociální rozvoj** cílí na podporu inkluzivního přístupu ke vzdělávání bez ohledu na sociální, ekonomickou, náboženskou či etnickou příslušnost.

Výše zmíněné bilaterální projekty, jež jsou realizovány formou rozpočtových opatření, veřejných zakázek a dotací českým neziskovým subjektům i vzdělávacím institucím, budou doplněny projekty v rámci trilaterální spolupráce a programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B).

V roce 2020 bude implementováno celkem 15 projektů, z čehož budou čtyři nové, resp. tři z identifikačních námětů z r. 2019 a jeden z předchozích let tři nové a 12 pokračujících.

Region / země	Název projektu	Fáze projektu
Etiopie	Zavedení udržitelného systému zásobování pitnou vodou zóny Sidama, SNNPR, Etiopie, III	Realizace 2015-2020
Etiopie	Podpora rozvoje zemědělského poradenství v Etiopii	Realizace 2015-2020
Etiopie	Participativní rozvoj produktivní krajiny v zóně Sidama, SNNPR, Etiopie	Realizace 2017-2020
Etiopie	Zlepšení kvality života obyvatel zóny Sidama cestou zajištění dostupnosti a udržitelného hospodaření s vodními zdroji	Realizace 2017-2022
Etiopie	Zavádění inkluzivního vzdělávání na základních a pedagogických školách v Etiopii, SNNPR	Realizace 2018-2020
Etiopie	Zajištění udržitelného hospodaření s vodními zdroji v SNNPR	Realizace 2018-2022
Etiopie	Zavedení holistického managementu krajiny v SNNPR, Etiopie, II. Etapa	Realizace 2019-2020
Etiopie	Podpora malých farmářů při zajišťování přístupu k potravinám a zvýšení protierozní odolnosti komunit ve vybraných kebelích zóny Kembata Tembaro, SNNPR	Realizace 2019-2021
Etiopie	Zavedení udržitelné správy vodních zdrojů prostřednictvím zvýšené dostupnosti a kvality odborného vzdělávání ve vybraných zónách SNNPR, Etiopie	Realizace 2019-2021
Etiopie	Zavedení principů udržitelného hospodaření v okolí Awasského jezera	Realizace 2019-2022
Etiopie	Zvýšení ekologické stability povodí Dijo a Bilate	Realizace 2019-2022
Etiopie	Zajištění udržitelného hospodaření v krajině ve vybraných oblas-	Realizace

	tech Etiopie na základě geovědního mapování	2019-2024
Etiopie	Pokročilé geovědní mapování v měřítku 1:1 000 000	Příprava
Etiopie	Implementace ovocného hodnotového řetězce pro zlepšenou výživu a zdraví	Příprava
Etiopie	Zavádění ovocného hodnotového řetězce pro zlepšenou výživu a efektivní produkci v Arba Minch Zuria, Gamo, SNNPR, Etiopie	Příprava
Etiopie	Podpora uplatnění mládeže v oblasti agrobiznisu prostřednictvím kvalitního technického a odborného vzdělávání ve vybraných zónách SNNPR, Etiopie	Příprava

Moldavsko

V souladu s usnesením vlády, s Programem dvoustranné rozvojové spolupráce pro Moldavsko 2018–2023 a se společným programem států EU v Moldavsku jsou projekty ČRA zaměřeny na sektory Udržitelné nakládání s přírodními zdroji (odstraňování starých ekologických zátěží a zamezení vytváření nového znečištění lidskou činností), Inkluzivní sociální rozvoj (maximalizace efektivity systému sociální ochrany, zvýšení kvality sociální péče a její dostupnosti), Řádná (demokratická) správa věcí veřejných (zvýšení efektivity a modernizace státních institucí, rozvoj kapacit občanské společnosti) a Zemědělství a rozvoj venkova (zlepšení přístupu zemědělců na trh, podpora ekologického zemědělství).

V roce 2020 se očekává realizace 21 projektu, z toho sedm nových. Jejich realizace proběhne formou veřejných zakázek, dotací či rozpočtových opatření. V roce 2020 bude také probíhat identifikace projektových námětů na další roky realizace.

V rámci sektoru **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji** bude pokračovat projekt výstavby čistírny odpadních vod v Briceni, modernizace čistírny odpadních vod v Hincești a sanace znečištění ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești. Nově je plánován projekt čistírny odpadních vod ve Strășeni, zajištění přístupu regionálních nemocnic k pitné vodě, příprava podkladů pro sanaci kontaminované lokality ve Vulcănești a projekt využití odpadních vod k zavlažování zemědělské půdy.

V sektoru **Řádná (demokratická) správa věcí veřejných** ČRA pokračuje v projektu Regionální rozvoj Moldavska, na který v roce 2019 navázal projekt zaměřený na územní plánování. Zároveň bude v roce 2020 dokončen projekt harmonizace moldavské legislativy s legislativou EU v oblasti stavebnictví (zavedení tzv. eurokódů). Nově bude zahájen projekt podpory moldavských hasičů, který naváže na předchozí aktivity české ZRS.

V sektoru **Inkluzivní sociální rozvoj** bude ČRA pokračovat v podpoře zkvalitňování péče o duševně nemocné a mentálně postižené, rozvoje organizací nabízejícími služby dětem s genetickými poruchami. ČRA bude také pokračovat v oblasti rozvoje domácí péče, která přinesla velmi pozitivní výsledky a České republice zajistila dobrou viditelnost u moldavské vlády i u ostatních donorů. Pokračovat bude i projekt plánování komunitních služeb a nově bude zahájena podpora kapacit Ministerstva zdravotnictví, práce a sociální ochrany v Moldavsku.

V sektoru **Zemědělství a rozvoj venkova** již nebyly v roce 2019 zahájeny ani identifikovány žádné nové zemědělské projekty. Dokončována bude implementace dvou projektů na podporu rozvoje ekologického zemědělství.

V roce 2019 byl v Moldavsku zahájen první projekt delegované spolupráce v gesci ČRA. Jeho cílem je přispět ke zlepšení vztahů mezi podněsterskými a moldavskými partnery prostřednictvím zvyšování důvěry mezi centrální vládou v Kišiněvě a de-facto vládou v Podněsterské oblasti, a to konkrétně v části programu týkající se zdravotnictví a sociálních služeb. Projekt bude realizován tři roky s rozpočtem 1,2 mil. EUR. Partnerem ČRA je v tomto projektu GIZ (podrobněji v kapitole delegovaná spolupráce).

Region / země	Název projektu	Fáze projektu
Moldavsko	Čistírna odpadních vod pro Briceni	Realizace 2016-2022
Moldavsko	Modernizace ČOV a úpravna vody v Hincești	Realizace 2017-2022
Moldavsko	Sanace znečištění ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku III	Realizace 2016-2020
Moldavsko	Využití odpadních vod k zavlažování zemědělské půdy	Příprava
Moldavsko	Sanace kontaminované lokality ve Vulcănești	Příprava (realizace 2020-2021)
Moldavsko	Zajištění přístupu k pitné vodě pro regionální nemocnice	Příprava
Moldavsko	Čistírna odpadních vod pro Strășeni	Příprava
Moldavsko	Podnikání, inovace a zaměstnanost pro rozvoj regionu sever v Moldavsku	Realizace 2017-2020
Moldavsko	Podpora implementace regionální strategie s využitím GIS dat	Realizace 2018-2021
Moldavsko	Zavádění Eurokódů v Moldavské republice	Realizace 2016-2020
Moldavsko	Vytvoření politiky územního rozvoje a jejího strategického plánování v Moldavsku	Realizace 2019-2021
Moldavsko	Pomoc dětem s PAS a jinými genetickými poruchami v Moldavsku	Realizace 2018-2021
Moldavsko	Zajištění kvality a dostupnosti zdravotně sociálních služeb v Moldavsku 2019-2022	Realizace 2019-2022
Moldavsko	Podpora a asistence sociálnímu sektoru v Moldavsku	Realizace 2017-2020
Moldavsko	Plánování komunitních služeb pomocí veřejného dialogu	Realizace 2019-2021

Moldavsko	Podpora transformace a komunitních služeb pro osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním v Moldavsku	Realizace 2019-2021
Moldavsko	Využití nástrojů telemedicíny v domácí péči	Příprava
Moldavsko	Zvyšování kapacit Ministerstva práce, sociální ochrany a rodiny v Moldavsku II	Příprava (realizace 2020-2021)
Moldavsko	Zlepšení akceschopnosti moldavských hasičů III.	Příprava (realizace 2020-2021)
Moldavsko	Vytvoření systému kontroly zemědělské ekologické produkce	Realizace 2017-2021
Moldavsko	Podpora uplatnění produktů ekologického zemědělství na vnitřním a zahraničním trhu	Realizace 2018-2020

Gruzie

V souladu s usnesením vlády a Programem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR s Gruzii na období 2018–2023 budou projekty ČRA realizovány v tematických prioritách **Inkluzivní sociální rozvoj** (prevence úmrtnosti na nepřenositelná onemocnění, zavádění systémů sociální ochrany), **Zemědělství a rozvoj venkova** (udržitelný rozvoj horských regionů a jejich komunit) a **Řádná (demokratická) správa věcí veřejných** (etablování účinných institucí veřejné správy).

Realizaci projektů ZRS ČR ovlivňuje především implementace nové metodiky cyklu ZRS a z ní vyplývající změny.

V roce 2020 bude pokračovat realizace osmi bilaterálních projektů, jejichž implementace bude ze strany ČRA a ZÚ Tbilisi monitorována a vyhodnocována. Kromě bilaterálních projektů realizovaných formou rozpočtových opatření, dotací a veřejných zakázek budou v roce 2020 využívány také Horizontální programy, zejména program rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B), trilaterální projekty, zejména projekty financované EU v rámci evropského programu European Neighbourhood Programme for Agriculture and Rural Development (ENPARD).

V oblasti Inkluzivní sociální rozvoj bude pokračovat implementace projektu zaměřeného na prevenci, včasnou diagnostiku a léčbu rakoviny a projekt zaměřený na budování kapacit v oblasti dětské paliativní péče. Nově bude zahájen projekt zaměřený na rozvoj alternativních sociálních služeb pro marginalizované skupiny.

V prioritní oblasti Zemědělství a rozvoj venkova bude realizován komplexní Program udržitelného rozvoje chráněné krajinné oblasti Aragvi a jejích komunit. V rámci tohoto programu bude v roce 2020 pokračovat projekt zaměřený na přípravu Plánu péče CHKO Aragvi a nově bude realizován projekt zaměřený zavedení lesního hospodářského plánu.

V prioritní oblasti Řádná (demokratická) správa věcí veřejných budou pokračovat projekty technické asistence při plnění závazků vyplývajících z Asociační dohody mezi EU a Gruzii (včetně DCFTA) v oblasti zemědělství, životního prostředí a zdravotnictví.

ČRA bude v roce 2020 pokračovat ve snaze podílet se na implementaci evropských rozvojových programů, zejména delegované spolupráce, a užší koordinaci s jinými donory. Pokračuje jednání

o spolupráci s ADA, která získala projekt delegované spolupráce v rámci AAP 2017. Zapojení ČRA je předpokládáno v oblasti udržitelného ekonomického a sociálního rozvoje horských regionů. ADA zvažuje podporu do výše 700 tis. EUR, předpokládané uzavření smlouvy ČRA s ADA je v polovině roku 2020.

Region / země	Název projektu	Fáze projektu
Gruzie	Zavedení systému národní fyto-sanitární kontroly v Gruzii	Realizace 2016-2022
Gruzie	Budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek	Realizace 2017-2021
Gruzie	Spuštění systému zlepšení kvality primární zdravotní péče v Gruzii	Realizace 2017-2020
Gruzie	Podpora včasné diagnostiky, prevence a léčby onkologických onemocnění v Gruzii	Realizace 2014-2021
Gruzie	Rozvoj služeb pro děti s autismem	Realizace 2019-2021
Gruzie	Zavedení služeb dětské dlouhodobé a paliativní péče v Gruzii	Realizace 2017-2020
Gruzie	Program udržitelného rozvoje chráněné krajinné oblasti Aragvi a jejích komunit	Realizace 2018-2021
Gruzie	Udržitelný rozvoj včelařství v Gruzii	Realizace 2016-2020
Gruzie	Zavedení lesního hospodářského plánu pro CHKO	Příprava
Gruzie	Alternativní péče pro marginalizované skupiny v Gruzii	Příprava
Gruzie	Sanace přístavu Batumi	Příprava
Gruzie	Budování kapacit v implementaci nitrátové směrnice	Příprava
Gruzii	Využití zdravotnických informačních technologií na podporu zlepšování kvality v primární péči a ke zvýšení účasti pacientů na péči	Příprava

Kambodža

V souladu s usnesením vlády a Programem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR s Kambodžou na období 2018–2023 budou projekty ČRA zaměřeny do tematických priorit **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji** a **Inkluzivní sociální rozvoj**. Kambodža je jediná země regionu, kde je realizována ZRS ČR, což způsobuje problematické sdílení zkušeností z ostatních zemí. Působí zde jiní donoři, se kterými nemá ČRA velké zkušenosti (Čína, J. Korea, Asijská rozvojová banka, atd.).

V roce 2018 byly zahájeny tři víceleté projekty v prioritní oblasti **Inkluzivní sociální rozvoj**, které budou pokračovat také v roce 2020. V této oblasti byly v roce 2019 zahájeny dva další projekty. Zavedení nového univerzitního oboru biomedicínského inženýrství úspěšně pokračuje a jeho realizace bude probíhat i po celý rok 2020. Projekt na podporu technického vzdělávání (TVET) patří mezi velmi oceňované intervence ze strany kambodžských partnerů a s jeho implementací se počítá až do roku 2021. Celkem tak bude v rámci této tematické priority v roce 2020 realizováno 5 pokračujících projektů. Projekty budou realizovány formou veřejných zakázek i formou dotací.

Na dlouhodobou spolupráci mezi českými experty v oblasti neonatologie a kambodžskou Národní pediatričnou nemocnicí naváže připravovaný projekt vzešlý z prvního kola identifikačních námětů v roce 2019. Stejně tak probíhá příprava nově identifikovaného projektu v prioritní oblasti **Udržitelné nakládání s přírodními zdroji**, jež patří mezi priority kambodžské vlády a ZRS ČR se zavázala přispět k řešení tohoto problému komplexní intervencí využívající českou zkušenost v tomto sektoru. Vedle bilaterálních projektů ČRA počítá s realizací vybraných projektů v rámci programu rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B) a programu trilaterální spolupráce.

Bude pokračovat spolupráce s partnerskými institucemi a sběr identifikačních námětů, které budou v průběhu roku vyhodnocovány, dále bude ČRA ve spolupráci se ZÚ zajišťovat monitoring všech běžících projektů. ČRA také plánuje v úzké spolupráci se ZÚ prohloubit spolupráci s ostatními donory a více propojit českou ZRS s aktivitami dalších donorů.

Region / země	Název projektu	Fáze projektu
Kambodža	Rozvoj oddělení neonatologie v rámci Národní pediatričké nemocnice	Realizace 2018-2020
Kambodža	Zlepšení kvality poskytované zdravotní péče v provincii Kampong Chhnang	Realizace 2018-2020
Kambodža	Zavedení oboru biomedicínského inženýrství v Kambodži	Realizace 2019-2020
Kambodža	Zlepšení kvality středoškolského vzdělávání v Kambodži	Realizace 2018-2020
Kambodža	Zvyšování uplatnitelnosti absolventů technických oborů na pracovním trhu v Kambodži	Realizace 2019-2021
Kambodža	Zlepšení systému WASH v provincii Kampong Chhnang, Kambodža	Příprava
Kambodža	Péče o matky v nově vybudovaném perinatologickém oddělení, Kambodža	Příprava
Kambodža	Eliminace výskytu arsenu ve zdrojích pitné vody, Kambodža	Příprava

Zambie

Memorandum o porozumění rámuující rozvojovou spoluprací mezi Českou republikou a Zambií bylo podepsáno v prosinci 2017 a implementace projektů ZRS ČR v teritoriu probíhá podle Programu rozvojové spolupráce na léta 2018–2023, jenž vychází jak z cílů Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2018–2030, tak z potřeb a rozvojových priorit partnerské země. Dle aktuálního Programu jsou projekty ZRS ČR směřovány do prioritní oblasti **Zemědělství a rozvoj venkova**.

V minulosti zahájené projekty v prioritním sektoru Zemědělství a rozvoj venkova budou pokračovat i v roce 2020, naopak byly ukončeny všechny projekty z prioritní oblasti Inkluzivní sociální rozvoj, která již pro období 2018–2023 nebyla do Programu zařazena. Výzvou, které však Zambie aktuálně čelí, je rozšiřující se sucho. Na to také reaguje intervence, která bude zahájená v roce 2020 a která směřuje do zásadně postižených okresů Jižní provincie.

V roce 2020 budou implementovány celkem tři pokračující projekty a připravuje se zahájení dalších dvou realizací v průběhu roku. Většina projektů je nadále směřována do Západní provincie, některé však jsou implementovány také v Jižní provincii. V obou lokalitách má ZRS ČR dobré výsledky a je pozitivně hodnocena místními partnery. Probíhá také strategické jednání s ostatními významnými donory v oblasti, zejména s německou rozvojovou agenturou GIZ, jejíž program je komplementární s aktivitami ZRS ČR.

Projekty z prioritní oblasti **Zemědělství a rozvoj venkova** jsou zaměřeny na podporu středních a drobných farmářů ve zvyšování živočišné i rostlinné produkce, a to jak dodávkami zemědělských vstupů, tak prostřednictvím školení a zvyšování povědomí o vhodných zemědělských praktikách. Projekty se dále zaměřují na rozvoj integrovaného přístupu k farmaření, podporu produkčního zemědělství a rozvoj hodnotových řetězců vybraných plodin. Nově bude zahájen projekt na zvýšení odolnosti malých a středních zemědělců vůči změně klimatu.

Kromě bilaterálních projektů, jež jsou realizovány formou veřejných zakázek a dotací českým subjektům, je ZRS ČR uskutečňována formou trilaterálních projektů. Monitoring projektů probíhá několikrát ročně a je zajišťován jak z řad zaměstnanců ČRA, tak pracovníky zastupitelského úřadu, který byl v roce 2019 posílen o pozici rozvojového diplomata.

Regi-on/zem ě	Název projektu	Fáze projektu
Zambie	Rozvoj integrovaného přístupu k farmaření v západní provincii Zambie	Realizace 2018-2021
Zambie	Podpora produkčního zemědělství ve vybraných provinciích Zambie	Realizace 2018-2021
Zambie	Podpora rozvoje hodnotových řetězců v zemědělství	Realizace 2017-2021
Zambie	Udržitelným zemědělstvím ke zvýšení životní úrovně drobných farmářů	Příprava
Zambie	Zvýšení odolnosti a zemědělské produkce ve vybraných oblastech Jižní provincie, Zambie	Příprava

SPECIFICKÉ A PHASE-OUT ZEMĚ

Palestina

V předcházejících letech probíhala realizace ZRS **formou peněžních darů** poskytovaných na základě memoranda mezi MZV ČR a přijímačícími institucemi v oblasti podpory ekonomického růstu. ČRA v roce 2019 dokončila projekt Instalace solárních panelů pro školy a zdravotnická zařízení na PAÚ (projekt v gesci palestinského ministerstva energetiky a přírodních zdrojů/PENRA, jehož financování je řešeno účelovým darem ČR). Platba za tento projekt by však měla být uskutečněna až v průběhu roku 2020. O využití naakumulovaných nespotřebovaných finančních prostředků pro PAÚ rozhodla v srpnu 2019 vnitrozorní komise MZV (ORS, BVA, SED, OED a ČRA), nicméně schválený a již rozpracovaný projekt nebude pravděpodobně možné v roce 2020 realizovat z důvodu překážek na straně palestinského příjemce. Z toho důvodu bude nezbytné identifikovat další možné projektové příležitosti s realizací 2020 a 2021.

Ukrajina

Usnesením vlády č. 435 z 26. června 2018 byla Ukrajina zařazena do ZRS ČR jako specifická země s alokovaným objemem finančních prostředků 10 mil. Kč ročně, a to na obnovu a podporu demokratické transformace. V návaznosti na dosavadní aktivity ČRA na Ukrajině budou nové projekty nadále zaměřeny do sektoru Vzdělávání v rámci programu *Modernizace systému veřejného vzdělávání na Ukrajině II*.

Kromě bilaterálních projektů realizovaných formou dotací a veřejných zakázek budou v roce 2020 využívány také horizontální programy, zejména program rozvojového partnerství pro soukromý sektor (Program B2B) nebo program Podpory rozvojových aktivit krajů a obcí.

V roce 2020 bude pokračovat jednání s DEU o možném zapojení ČRA do programu ENI *EU Support to the East of Ukraine (Technical assistance to the EU Support to Displaced Higher Education Institutions in the East of Ukraine)* v rámci delegované spolupráce. Jednalo by se o využití expertízy ČRA v oblasti podpory exilových univerzit na východě země, zejména v oblasti monitoringu stavebních projektů.

* * *

6 | Přílohy

Příloha č. 1: Finanční prostředky na projekty a programy ZRS ČR v gesci ČRA v roce 2020

Region / země	Tematické priority / Programy ZRS ČR	Objem finančních prostředků 2020 (v Kč)	Celková plánovaná alokace ČRA na projekty v roce 2020 (v Kč)
CELKEM Bosna a Hercegovina		78 000 000	82 000 000
CELKEM Etiopie		74 000 000	78 000 000
CELKEM Moldavsko		75 000 000	90 000 000
CELKEM Gruzie		55 000 000	58 000 000
CELKEM Kambodža		29 300 000	29 300 000
CELKEM Zambie		26 000 000	26 000 000
CELKEM PRIORITYNÍ ZEMĚ ZRS ČR		337 300 000	363 300 000
CELKEM PROSTŘEDKY Z EK		24 875 032	24 875 032
SPECIFICKÉ ZEMĚ ZRS			
Ukrajina	Rozvojové aktivity v gesci ČRA - obnova a podpora demokratické transformace Ukrajiny	10 000 000	9 000 000
Palestina	Ekonomický růst		8 500 000
CELKEM SPECIFICKÉ ZEMĚ ZRS ČR		10 000 000	17 500 000
Volné nealokované prostředky		0	0
CELKEM TÉMATA ROZVOJOVÉ SPOLUPÁČE V GESCI ČRA		372 175 032	405 675 032
DALŠÍ ROZVOJOVÉ AKTIVITY V GESCI ČRA			
Dotační programy pro NNO, kraje a vysoké školy			

ČR	Globální rozvojové vzdělávání a osvěta veřejnosti	8 000 000	9 200 000
ČR	Posilování kapacit platform nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci (včetně posilování kapacit a partnerství NNO)	5 000 000	5 000 000
Prioritní země	Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR	1 500 000	1 500 000
Rozvojové země	Podpora trojstranných projektů českých subjektů	35 000 000	36 800 000
CELKEM dotační programy v gesci ČRA		49 500 000	52 500 000
Podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS			
Rozvojové země	Program B2B v ZRS (projekty rozvojově - ekonomického partnerství, podpora účasti českých subjektů v evropských finančních rozvojových nástrojích a EDF a příprava studií proveditelnosti)	33 000 000	33 000 000
CELKEM podpora zapojení soukr. sektoru do ZRS		33 000 000	33 000 000
Administrativní náklady ČRA		28 700 000	28 700 000
CELKEM PROSTŘEDKY NA DALŠÍ ROZVOJOVÉ AKTIVITY ČRA		111 200 000	114 200 000
CELKEM prostředky v gesci ČRA (prioritní země a další rozvojové aktivity)		483 375 032	519 875 032